

METAPOLITIKA MŰKÖDÉS KÖZBEN

B Ó D I Á B E L

Szörfözni nem lehet ösztönből. Aki így tenne, nagy valószínűséggel előbb-utóbb hullámsírban végzi. Még ha az elején nem is fogna ki veszedelmes árt vagy időjárást, sikere csupán a pillanat tüneménye volna. Ha hidrodinamikai ismeretei hiányosak, akkor kétségtelen a pusztulás; de természetesen önmagában nem elég a kifogástalan vízmérnöki tudás sem, mert még emellett is számosat kell bukni ahhoz, hogy valaki igazán megtanuljon lovagolni a hullámokon, s még ekkor is él Szent István örökbecsű maximája, még ha kissé ki is fordítjuk: semmi sem ránt le a mélybe, csakis az alázat hiánya. Alázat kell és kitartó munka – metapolitika.

NÉP ÉS HATALOM

Mielőtt felkapaszzkodnánk a nép *közvetett* hatalomgyakorló hullámaira, szögezzük le, hogy a nép nem más, mint a politika időtlenségén át vándorló egyetlen állandó. Vagyis a történelemnek azon részese, amelynek emberi természetéből fakadó dinamikája egy és ugyanazon mintázatot követi. Apponyi Albertet például nem volt nagyszabású, látványos politikai sikereket elérő szereplője a köznek, de hatása mégis átütő volt, amit mi sem mutat jobban, mint hogy egyik-másik gondolata áthatja a mai politizáló közeget is. A gróf ellenzéki szerepe legnagyobb sikerének azt tartotta, hogy az Osztrák–Magyar Monarchiában meghonosította az „és” szócskát a „császári”, valamint „királyi” előtag között. Nevezhetjük-e ezt a mellérendelést politikai sikernek? Olcsóbb lett-e tőle a kenyér? – ahogy a rosszmájúak fintorognak ilyenkor. Nem, hanem győzedelmeskedett a nyelvpolitika, az egyetemes történelemírás és ezáltal a kultúra örökre megváltozott, mivel ezzel az egy kötőszóval a sokat emlegetett nép kognitív tudattalanjára és önképére lehetett hatni. K. und K., Cs. és kir. Cicero ugyanígy tett beszédeivel és szónoklataival, amiket a *populus*nak címzett. Hogy miért? Mert ezek által egy-egy narratíva, azaz politikai nagyelbeszélés támogatottsága megnőtt, s ennek nagypolitikai következményei sem maradtak el.

Az érett középkor a már kiteljesedett államalakulatok kora volt, melyek azonban még a protestantizmus előtt veendőek. Abban az időben mindenki betagozódott a maga rendjébe, a későfeudális állam és a rendiség adta hierarchiájába, ám a többnyire földművelő népnek nem volt beleszólása a hatalomgyakorlásba, széles körben nem szerveződött, de információhiány okán nem is tudott az ország ügyeiről. Az első gyökeres változást a protestantizmus terjedése hozta, amikor több állam a maga protoszekularizációjával levált a pápaságról, s mint önálló lutheránus/evangélikus fejedelemség vagy királyság működött tovább. De mit csinált Luther Márton? Hogyan lett olyan sikeres, hogy államvallássá lett az evangélikus tanítás? A népen keresztül nyerte meg a fejedelmeket – prédikált, ígét hirdetett s szabadságot a „római rabiga” alól, és ezzel a korai, mondhatjuk, információs kampánnyal államvallást hozott létre. Ma úgy mondanánk, hogy átpolitizálta az egyházat, tematizálta a róla alkotott véleményyt

német nyelvterületen, így az első, Rómától elszakadó államok nem véletlenül germánok (német fejedelemségek, Német Lovagrend, svédek, angolok) voltak. Ő volt az első olyan szörfös, aki sziklát dobott a hullám elé, vagy ha jobban tetszik, alá, ezzel annak irányát is megszabva.

A római egyház „szétpolitizálása” végezetül a szekularizációval ért célba. A hatalomgyakorlásba így egy egészen új dinamika került be, amely azóta is meghatározza a demokráciák működésének legalapvetőbb módszertanát. Amint mostanság sokszor hallottuk: *A hatalom a népe.*

A KÖZAKARAT ELŐÁLLÍTÁSA

Amikor Rousseau a közakarát (*volonté générale*) elvét megalkotta, máig ható politikai doktrínáit alkotta meg a különböző típusú demokráciáknak, ezek legfontosabb eredménye az, hogy a hatalom legitimálásának joga a népe lett. Vagyis, aki gyakorolni akarja a hatalmat, annak valamilyen módon hatást kellett gyakorolnia a népre-nemzetre. Ez a hatás azután átszublímált az államigazgatás politikájának vaskos falain és a legapróbb ügyekig jelentkezett. Gondoljunk csak a különböző lokális kérdésekre, amikor a köz véleményét kikérve vezetnek egy régiót, várost vagy falut (népgyűlés, népszavazás, nemzeti konzultáció).

Csak hogy a közakarát nem állandó, azt befolyásolni a felek állandó célja, és ez ráadásul nem is mindig a direkt hatalom felé törekszik. Jusson eszünkbe például a sajtó feladata! Jelen korszakunkban egy ellenzéki sajtómunkás (szándékosan nem használom az újságíró kifejezést) legfőbb feladata az olvasó gondolkodásának befolyásolása, mégpedig abba az irányba, amely felé az általa képviselt – akár ki se mondott – ügyet keresztülviheti. Különösen igaz ez a magyarországi baloldali sajtóra, amely az ellenzék helyett igyekszik politizálni. De térjünk vissza a média általában vett szerepéhez. Eszköze a befolyásolás, ami a metapolitika tartópillérét adja, az üzenetek eljuttatásának közvetítő közege manapság gyakran a közösségi média. Ezen platformok tehát maguk is részt vesznek a politizálásban, de mivel maguk is (anyagi, strukturális) haszonélvezői a globalizmusnak, így az az érdekük, hogy a felhasználók elé olyan tartalmak kerüljenek, amelyek ezt az ágendát szolgálják. Kiváló szimbiózis ez anélkül, hogy a politikai csatározásokban közvetlenül indulnának, hiszen Facebook Párt vagy 444 Mozgalom nincs. Illetve mégis, hiszen hatásuk óriási! Mi az, amit egy ilyen, eleve meghatározott harctéren befolyásolni tudunk tehát? Hiszen folyamatosan tiltják a szuverenista tartalmat, tartalomszolgáltatókat, de még az ezzel egyetértő felhasználót is, legyen az akár az Egyesült Államok egykori elnöke.

A megoldáshoz ki kell lépnünk az online térből, ugyanis egy-egy posztból nincs hír, maximum vélemény, és átható ereje csupán a mikroközösségek szintjén mérhető. A folyamatosan kiterjedő online világ – paradox módon – elinflálta az egyén véleményét, sőt valójában szűkítette annak közlési terét. A többnyire amúgy is rövid választói emlékezetre ezek az aktusok a legkevésbé sem hatnak hosszú távon. Mi lehet akkor az, ami mégis hírértékű? Az, ami a valóságban történik. Gondoljunk csak az elmúlt idők ügyeire: posztok, tweetek, videók ezrei vívják folyamatos és persze fontos pillanatharcaikat az interneten, de Ursula von der Leyen bizottsági elnök – szó szerinti – kispadra ültetése a török szultánként viselkedő Recep Tayyip Erdoğan elnök előtt mégiscsak súlyosabb esemény volt. Persze, egy-egy politikus erős megfogalmazású posztja is kiválthatna ilyen megrökönyödést, de az emberi természet nagy hitelt mégiscsak a fizikai valóságnak ad. A valós, hírértékű Esemény az offline térben történik, ám elengedhetetlen a sajtó, ami eljuttatja reprezentációját az emberekhez. A lényeg azonban ott keresendő, hogy az eseménynek meg kell történnie, a közvetítő közeg minősége szinte lényegtelen is, hiszen a médiában már csak az olvasottsági számok számítanak.

A példa kedvéért vegyük a bálnákat! Kedves, barátságos lények, mindenki szereti őket. Naponta posztok milliói születnek kis bálnabébikről készült képekkel és feldarabolt, kegyetlenül lemészárolt kifejlett példányokkal. Meghat

a befolyásolás
a metapolitika
tartópillére

ez valakit is? – aligha. Pedig a bálnák sorsa mindenkit érdekel, de pontosan tudják a bálnavadászok, hogy néhány cikk, poszt vagy tanulmány önmagában nem fegyver ellenük. Ellenben amikor egy maroknyi aktivista apró motorcsónakkal blokkolni kezdi a bálnavadász hajót, az már mindjárt hírértékű. Pedig, ha belegondolunk, a többtucat bruttó regisztratónás hajók ellen egy párdolláros gumicsónak nem tényező. Akkor hát miért mennek az állat- és környezetvédők, Greenpeace- és Sea Shepherd-aktivisták mégis a nagy tengeri monsternum ellen, amikor fizikailag képtelenség megnyerni a csatát? Azért, mert van benne valódi kockázat és *valós* cselekmény. Ehhez persze kell a sajtó is, amely közvetíti a tucatnyi sárgadzsekis elszántságát, ami felett már nem lehetett szemet hunyni. A végén ki is kényszerítették a nemzetközi reakció, ami már megállítja a hatalmas hajókat. A bálnavadászatot tiltó-korlátozó szabályzások nem következtek volna be néhány jól megfogalmazott posztból vagy együttérzést kiváltó fotómontáztól. Cselekedni kellett.

JOBBDALI METAPOLITIKA

Sikeres jobboldali példa is létezik! Amikor az Identitás Generáció (IG) 2017-ben akciót indított (*Defend Europe*), hogy leleplezze a földközi-tengeri humanitárius projektnek álcázott embercsempészetet, a végeredmény az lett, hogy Líbia a partmenti vizek határát kijebb tolta, hogy ne legyen olyan egyszerű a migránsokat szállító NGO-hajók helyzete, valamint Olaszország két hadihajót vezényelt a területre s rendőröket a Soros-hajók fedélzetére, hogy ellenőrizzék a munkájukat. De ehhez az eredményhez rögzös út vezetett. A valóban célt érő rendelkezések egyikéhez sem volt elég egy-egy felszólalás, poszt vagy honlapon elhelyezett cikk. Ehhez az kellett, hogy egy maroknyi elszánt fiatal vegye a fáradságot, pénzügyi támogatást szerezzen valódi civilektől, s elinduljon erre a vállalkozásra. A cél az volt, hogy a publikumhoz eljusson az üzenet, ráadásul hitelesen bizonyítva: hiába tagadják, embercsempészettel destabilizálják a kontinenst. A globalista oldalnak egyáltalán nem volt érdeke, hogy ez az információ eljusson a nagyrészt deműhöz, s az Identitás Generációnak közel sincs akkora sajtója, mint a Greenpeace-nek, mégis sikerült elérniük több millió emberhez, és sikerült meggyőzniük őket igazukról, sőt tevékeny szimpátiát is kiváltaniuk. Mi kellett ehhez?

Elsősorban az offline térben való cselekvés, de ezzel egyenrangú feltételként az erőszakmentesség is. A nagyszabású akció átütötte az online tér üvegplafonját, az erőszakmentesség pedig legitimálta az igazságot. Az ember semmilyen igazságot nem fogad el, amelyet erőszakkal akarnak neki átadni. Erre kiváló példa az a tanulmány is, amelyre Szrgya Popovics hivatkozik könyvében, ahol élénk tárja az elképesztő adatot: ha a harc fegyveres, úgy 26 százalék az esély a sikerre, míg ha békés úton zajlik, már 53.¹ Ebbe belejátszik az az összefüggés is, hogy óhatatlanul a megtámadott fél a szimpatikus, hiába szolgált rá akár az erőszakos cselekményre (gondoljunk csak a jelenleg is zajló orosz–ukrán konfliktusra). Az agresszor azonnal elítéltetik. Az erőszakmentesség tehát a sikeres metapolitika egyik kulcsa.

Az egyéni akciók is sokszor működhetnek, gondoljunk csak az IRA éhségsztrájkoló tagjaira, de mégiscsak sikeresebb az ügy, ha van hozzá/mögötte közösség. Ahogy láthattuk, a sajtó uralásához szükséges offline akciókhoz több ember kell, egy profi stáb, akik úgy működnek a civil társadalomban, mint egy hadseregben a különleges erők. A tömegmozgalmaknak is volt és továbbra is van helye, de a politikai s nem az amögötti – vagyis metapolitikai – térben. Amíg a társadalom széles rétegére hatott a tömegek vonzása, addig a hatás garantált volt, de *ma a tömeges elérés az, ami erős befolyásoló erővel bír*. Ahhoz azonban, hogy ez megtörténjen, az akcióknak már offline, vagyis a valóságban

1 Lásd bővebben: Szrgya Popovics: *Útmutató a forradalomhoz*, ford. GADÓ György Pál, Göncöl, Bp. 2017.

az erőszakmentesség
a sikeres
metapolitika kulcsa

Kultúrharc – Ray Bradbury
The Fireman című novellájának
 (*Galaxy Science Fiction*, 1951.
 február) Karl Rogers által
 készített illusztrációja
 (University of South Carolina
 Libraries, Digital Collections)

is nagy port kell kavarniuk, hogy foglalkozzon vele, sőt kénytelen legyen foglalkozni vele még az ellenséges média is. Ehhez magas hatásfokkal kell dolgozni, olyan helyszín- és módszerválasztással, ami kifejezetten alkalmatlan a tömegmozgatásra, a fókuszált csapatmunkára viszont nagyon is.

Hol és hogyan van tehát szükség a metapolitikai akcionizmusra? Erről szólnak az alábbi, tapasztalat szülte pontok.

1) Mivel ezek *surgical operation*ök, ezért kifejezetten fontos a helyválasztás. Elsőként fel kell ismernünk, hogy melyek azok a terek, ahol a hatalomért folytatott harc valóban folyik! Ez nem más, mint a kultúra. Ennek hatalmas szelete az oktatás (IG-akció a Színház- és Filmművészeti Egyetemenél [SZFE]), az emlékezetpolitika (lásd a Terror Háza Múzeum munkáját), vagy éppen a popkultúra, amelyek indirekt módon formálják az emberek szemléletét s ezen keresztül végeredményben a hatalmat. Ezek azok a nempolitikai terek, amelyek a közélet azon részei, amelyek a hatalmi harcokhoz nem közvetlenül kapcsolódnak. Így aztán olyan csoportosulások, amelyek a hatalomszerzésben direkt érdekeltek (gazdasági csoportok, pártok, politikai elitek) természetüknél fogva nem képesek hatást kifejteni a metapolitikai térben. Ellenben azokkal, amelyek ügyek mentén, de az említett nempolitikai harctereken járnak el. Ilyen a Greenpeace, ezért dolgozik Soros György NGO-kkal, ezért tud a jobboldali fronton a magyar IG hídfőállásokat létrehozni és narratívákat alkotni.

2) Tekintettel arra, hogy ezen narratívák átadása már az aktivista hatáskörén kívül esik, ezért az üzenetet azon felül, hogy üvegplafontörő módon tálalja, másik fontos feladata a lehetőségéhez mértén tökéletes narratíva megalkotása. Ennél persze nem arra kell törekedni, hogy mindenkinek megfeleljen, hanem hogy az üzenet a kiforgathatóságot minimalizálva jusson el a megcélzott

Harci kultúra – Fábíán István illusztrációja (2022)

közönséghez. Egyszerű üzenetek, látványos kivitelezés, profi közlés kell. Ehhez elengedhetetlen, hogy a végrehajtó speciális egység (IG-aktivisták) minél jobban képzettek legyenek, tudják, „mit csinálnak a háztetőn”, hová kössék a molinót, hogyan kezeljenek egy füstgyertyát, az akciót rögzítő videósok milyen szögből vegyék s milyen kamerabeállításokkal a cselekményt, hogyan fogalmazzanak meg *post festa* sajtóközleményt vagy az eseményről tudósító Facebook-posztot, hogyan vágjanak róla videót, szerkesszenek hozzá képet. Ám mindennek alapja, hogy tudják, miért csinálják, azaz ideológiai szempontból képzettek legyenek.

3) Ez önmagában kizárja a tömegmozgósítást, hiszen sokszor álcázott akciók keretében tevékenykedünk. Így történt ez a már említett SZFE-elleni akciónknál is, amikor alig nyolc emberrel hajtottuk végre az elmúlt évek legsikereesebb ellentámadását a kultúrába ékelődött újbaloldal ellen. Közülük való „forradalmárnak” álcázva jutottunk be oda, ahová maga az egyetem kuratóriuma sem tudott, s kiforgattuk az addigra sajnos elképesztő sikert elérő baloldali narratívát (egy „Itt nem lesz 1968!” feliratú molinóval), mindössze nyolc fővel.²

4) Mindennek alfája és ómegája a közösség, bármilyen ügyért való harcról legyen is szó. Ennek szerveződése mindenkoron organikusnak kell, hogy történjen, hiszen erőltetni egyetlen közösség létrejöttét sem lehet, főleg nem a politikai közösségek munkáját, amelyek összetartó ereje jelen esetben az az altruizmus, amely kiterjed az egész nemzet sorsának jövőjére. A kohéziós erőt ez a hit adja – a cél nélküli csoportosulások eleve bukásra vannak ítélve. A kicsi, de rendkívül erős összetartó erővel bíró közösségek, melyekben mindenki tudja a feladatát, sokkal hatékonyabban tudnak 21. századi módszerekkel küzdeni, mint a régi típusú tömegszervezetek.

5) A közösségi média közvetítő szerepéről már írtam, valamint arról is, hogy egyáltalán nem érdekeltek a szuverenista oldal propagálásában, de megtartásában sem; gondoljunk most arra, hogy valós támogatással bíró nagy pártokat, az emlegetett amerikai exelnököt, de népszerű színészeket sem kímél az eltörléskultúra, ha nem idomulnak a globalista üzenet-hez. Kivonulni viszont ennek ellenére sem szabad ezekről a digitális platformokról

² Vö. Bódi Ábel: Utcai kultúrharc. *Kommentár*, 2020/4.

(Facebook, Instagram, Reddit, Telegram, TikTok, Tumblr, Twitter, YouTube), hiszen egyelőre semmilyen zugoldal, alternatív „jobboldali” portál nem képes biztosítani azt a mennyiségű apolitikus felhasználót, akikhez márpedig szólnunk kell. A nempolitikai térben ugyanis ott vannak azok a területek is (család, hit, nemzeti identitás), amelyeket elsőként akar lerombolni az ellenoldal. Joseph de Maistre-től tudjuk, hogy ha már egyértelmű dolgokra is törvényt kell hozni, akkor az ügy majdhogyanem elveszett. Mert a törvényhozás a legvégső és legkevesebbet érő fegyverünk, hiszen ha a jogot nem legitimálja a közerkölcs, akkor előbbi nem létezik, pusztán papíron. Ami még ellenáll az antiszuverenista birodalmaknak, nem más, mint a nemzet összetartó ereje a közös szokások, az anyanyelv és a történelem emlékezete által. Azaz a kultúra hatalma. Ennek meghódítása a következő horizont.

LÉGY AKTÍV!

Senki ne gondolja, hogy ez a harc valaha is befejezhető. Ezt csak elkezdni lehet. A kultúra ugyan kontinuitásában állandó, de részegységeiben (divat, nyelv, stílusirányzatok, zene) organikusan és dinamikusan változó gyűjtőmedence, ami állandó destrukciós kísérleteknek van kitéve. Mivel legalapvetőbb sejtje a nép, amely a politikai hatalmat is legitimálja, minden rajta keresztül történik. Rajta keresztül hat a befolyásszerzés (legyen szó egy pártéről vagy akár influenszerek seregéről), általa történik a hatalom megtartása. Ha valaki a hatalomra direkt próbál hatni, vagy ellenkezőleg, a politikai vezetés igyekszik közvetlenül befolyásolni a népet, az csak ellenállást szül (ahonnét a legitimáció jön, arra a legitimált nem tud strukturálisan visszahatni). Felülhet azonban már meglévő hullámokra, azokat felhasználandó-erősítendő, mint például Donald Trump, amikor felszólalt egy *pro-life* megmozduláson. Az ő közvetlen hatására ugyan biztosan kevesen változtatták meg gondolkodásukat erről a kérdésről, de beszéde mégis katalizáló hatást fejtett ki. A pódiumot biztosító abortuszellenes szervezet egy civil kezdeményezés, így hát organikus felépítésű, a nép körében támogatott s szavazókat mozgósító erővel bír. Ennek folytán az ott tartott beszéd a nép közvetítő közegén keresztül érte el indirekt politikai hatást.

A metapolitizálás tehát a civil társadalom területén történik. Az újbalsoldal igazán nagy előnyt szerzett, amikor rájött arra, hogy a kultúrán keresztül sokkal gyökeresebb változást érhet el, mint azzal, ha – akár erőszakkal – átveszi a tényleges politikai hatalmat. A jobboldalon erre először a GRECE (*Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne*), vagyis az Alain de Benoist, Dominique Venner, Guillaume Faye és még sok más nagyszerű gondolkodó alkotta francia *think tank* jött rá. Ők ismerték fel először, hogy a nempolitikai terekben folyik a harc súlyponti része. Ha a határainkon belül maradunk, akkor jól láthatjuk, hogy bár a kormánypártok is rájöttek arra, hogy el kell mélyíteni a „kulturális hegemoniát” (Antonio Gramsci), ezt csak katalizálni tudják azzal, hogy átalakítják az egyetemi struktúrát, kulturális tőkét vonnak a hatalomgyakorlásba és a népen keresztül igyekeznek politizálni. Ehhez azonban elengedhetetlenek a civil kezdeményezések, amelyek viszont csak organikusan alakulhatnak ki. Ezeket segíthetik a politikai erők, de ők a front egy másik szakaszán küzdenek. Az egymásra hatás, a nagy metapolitikai háromszög viszont mindenkor működik, ennek képlete pedig a következő:

CIVIL SZERVEZŐDÉS → NÉP → HATALOM

Az aktív cselekvés nem spórolható meg, nem várhatja senki, hogy a hatalom mindent megold, pláne, ha a támadás a kultúrát s nem közvetlenül az államhatalmat éri. A felelőség hatalmas, a gyakorlat ismert, tanulható, a harci cselekményekben való részvételre pedig ki-ki megtalálhatja a helyét. Legyen az pártpolitika, metapolitika vagy pedig a kulturális tér. ■

a következő horizont
a kultúra meghódítása

